

Presentatie en resultaten

Ouder worden

Werkconferentie 16 en 26 oktober 2020

**Samen aan de slag
voor een inclusieve stad**

Samenvatting van de bijeenkomst

Een enthousiaste groep ging in gesprek over ouder worden. Het ging over eenzaamheid, leerpunten uit coronatijd, integrale zorg en vraaggericht werken. Deelnemers erkennen dat er een groot aanbod is in de verschillende wijken, maar dat dat vaak nog niet bekend is bij de inwoners. Om effectief samen te werken binnen de keten en gebruik te maken van het aanbod in de stad, is het nodig dat aanbieders elkaar kennen. En dat in het medisch en sociaal domein op casusniveau vanuit dezelfde visie wordt gewerkt. Wat betreft eenzaamheid zijn mooie initiatieven ontstaan in coronatijd die gesteund moeten blijven worden. Digitalisering blijkt ook een onderwerp van gesprek: dit is nodig om goed aangehaakt te blijven in de maatschappij en de eigen regie te vergroten. Maar ook vanwege de krapte onder zorgpersoneel en de afnemende financiële middelen. De deelnemers zien daarom veel meerwaarde in het trainen van ouderen in het digitaal vaardig worden, naast het faciliteren van toegankelijke en laagdrempelige ontmoetingen en zorgen voor een helder overzicht van alle initiatieven, hulp en ondersteuning.

Ouder worden

Presentatie

**Samen aan de slag
voor een inclusieve stad**

Veel gaat al goed in Amersfoort

- Sociale basisinfrastructuur is versterkt
- Wmo is ingericht in 2015 - nieuwe rollen en verantwoordelijkheden
- Sociale wijkteams zijn ingericht - aanbieders bieden continuïteit van zorg
- Cultuuromslag is gerealiseerd - participatie staat voorop, meer eigen regie en zelfredzaamheid
- Er is een vangnet voor inwoners die niet zelfstandig kunnen participeren
- Dialoog en samenwerking met de inwoners, bewonersinitiatieven, maatschappelijke partners, onderwijs en ondernemers is gestart
- Programma Wonen en Zorg en Statement Huisvesting en Zorg "Amersfoort een thuis voor iedereen" (maart 2018)

Er is meer nodig - landelijke ontwikkelingen:

- Dubbele vergrijzing
- Groep mantelzorgers stijgt minder snel dan mensen die mantelzorg nodig hebben
- Impact corona

Ambitie beleidskader thema Ouder worden. Waar willen we staan over 5 jaar?

De ambitie is dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen als ze dat willen én dat ze daarbij zoveel mogelijk zelf de regie hebben over hun eigen leven en zorgproces. Ouderen krijgen goed bereikbare en toegankelijke kostenefficiënte ondersteuning en zorg, die zoveel mogelijk aansluit op hun persoonlijke (thuis)situatie, mogelijkheden en sociale netwerk.

Thema 1: mensen kunnen zoveel mogelijk in de eigen wijk blijven wonen als zij ouder worden

- We werken met mijn Positieve Gezondheid, uitgaande van integraliteit van leefgebieden en van de kwaliteit van leven
- We stimuleren mensen om gezond en fit te blijven door deel te (blijven) nemen aan het reguliere verenigingsleven of andere voorliggende activiteiten
  - Vanuit leidend principe 'Preventie is de beste interventie'
  - Sociale basisinfrastructuur

Thema 2: ouderen blijven meedoen en zijn onderdeel van vitale (waaronder digitale) netwerken

- We werken volgens het principe 'Inzetten van hulp uit de eigen omgeving'. We willen dat mensen (durven) vragen om hulp
- We gaan uit van wat iemand wil, kan of kan leren
- We zorgen dat iemand dankzij (digitale) ondersteuning of zorg voldoende in staat is om het zelf te kunnen, dat hij/zij er sterker van wordt
- We benutten initiatieven en innovatieve werkwijzen waarvan we geleerd hebben in de coronatijd

Thema 3: mensen kunnen ouder worden in een veilige en toegankelijke omgeving met een gevarieerd en integraal zorg- en dienstenaanbod in de wijk

- We werken volgens het principe 'Ondersteuning en zorg dichtbij' (in de wijk)
- Mensen maken gebruik van wijkgerichte netwerken van professionals: Indebuurt033, wijkteams, huisartsen en wijkverpleegkundigen
- Belangrijk: teams werken integraal en bieden gewoon goede ondersteuning en zorg
- Oplossingen zijn collectief en voorliggend waar dat kan, binnen maatwerk waar dat moet = verandering in de beweging
- Voorzieningen zijn toegankelijk en passend voor iedereen, waarbij we oog hebben voor diversiteit en verschillen in de samenleving

Actie 1: We bestrijden eenzaamheid en zorgen dat ouderen kunnen blijven meedoen binnen vitale netwerken

- Ouderen kunnen binnen sociale basisinfrastructuur op velerlei manieren meedoen aan initiatieven, projecten en verenigingen
- We bestrijden eenzaamheid effectiever door gericht te signaleren en door te verwijzen, binnen de talenten en mogelijkheden

Actie 2: Digitalisering in zorg en informatievoorziening sluit aan bij wat ouderen nodig hebben

- Het toepassen van technologieën in het dagelijkse leven kan leiden tot meer eigen regie, een hogere kwaliteit van leven en een doelmatiger inzet van schaarse zorgverleners.

Actie 3: Integrale zorg aan ouderen in hun eigen wijk

- Ouderenzorg integraal en ketenbreed oppakken, dichtbij in de wijk
- Samenwerking tussen medisch en sociaal domein is vereiste
- Bieden van integrale persoonsgerichte zorg vanuit de juiste wetgeving (Wmo, Zvw of Wlz)
- Ontwikkelen van een integraal zorgplan met een onafhankelijke cliëntondersteuner, het borgen van dementienetwerken en voldoende mantelzorgondersteuning
- Ontwikkelen van voldoende geschikte woonvormen

Ouder worden

Antwoorden uit de Mentimeter

**Samen aan de slag
voor een inclusieve stad**

Eenzaamheid & corona-ontwikkelingen

De groep (kwetsbare) ouderen naar wie we in de samenleving moeten omzien groeit. corona-isolatie geeft meer aanleiding tot eenzaamheid. Tijdens de coronatijd is een groter bewustzijn ontstaan van 'beter een goede buur dan een verre vriend'.

Eenzaamheid & corona ontwikkelingen (1/5)

1. Hoe kunnen we deze ontwikkelingen vasthouden?
2. Wat kunnen we doen om het gebruik van techniek nog verder uit te bouwen?
3. Wat kunnen ouderen voor elkaar betekenen?
4. Wat kan ik/mijn organisatie hieraan bijdragen?

Subvraag 1.

Ouderen op een laagdrempelige manier vroegtijdig leren omgaan met techniek.

1 ik denk dat men dat vooral met elkaar moet doen. Helpend kan zijn om een paar mensen in de wijk het omzien naar elkaar te ondrsteunen en activeren.

1. Door dit actief, zowel door professionals als vrijwilligers(organisaties), te ondersteunen en voor te leven. Door mensen die activiteiten ontplooiën ondersteuning te bieden als ze daarom vragen en ze te bemoeiden.

1. Ik twijfel of het vast te houden valt. Er zijn al veel goede initiatieven. Er is bewustzijn gekomen en verbindingen gelegd.

1 je ziet dat op het moment dat de regels van het RIVM soe-peler worden de “goede buur” betrokkenheid ook afneemt. Er zal dus iets gedaan moeten worden aan bewustwording bij de inwoner.

1. Initiatieven die ontstaan zijn ondersteunen/ fasciliteert / belonen waar nodig

Blijf in contact. deel de positieve initiatieven die ontstaan zijn in de afgelopen tijd om anderen op ideeën te brengen.

1. Meer verbindingen leggen in de wijk met al bestaande organisatie's

1. Voor een deel is dat niet te beïnvloeden. Ik hoop dat de mooie effecten blijvend blijken te zijn., doordat men de voordelen ziet en ondervindt .Mogelijk goede voorbeelden laten zien zodat anderen dat ook overnemen.

1 er zql ook iets aan de vraag-verlegenheid gedaan moeten worden. Ofwel het hoeft geen probleem te zijn om te vragen

1. De lessen uit deze tijd onder de aandacht blijven brengen.

1. Dichtbij in de buurt zijn en hierin goed samen werken tussen medisch en sociaal domein. Goed luisteren naar mantelzorgers naast cliënten zelf.

1. zorg dat de positieve ontwikkelingen goed zichtbaar zijn

Eenzaamheid & corona ontwikkelingen (2/5)

1. Hoe kunnen we deze ontwikkelingen vasthouden?
2. Wat kunnen we doen om het gebruik van techniek nog verder uit te bouwen?
3. Wat kunnen ouderen voor elkaar betekenen?
4. Wat kan ik/mijn organisatie hieraan bijdragen?

Subvraag 1.

1. Ondersteunen van buurtinitiatieven.

1. Actief blijven inzetten op ontstane verbindingen.

1. In contact blijven met de mensen die zich ingezet hebben, bijv. dmv straatambassadeurs

1. Succes delen van initiatieven

Vraag 1 en 2: zoveel mogelijk het sociale netwerk (familie, buurt) betrekken

Subvraag 2.

2. zet in op extra ondersteuning bij degene waar het moeilijk was

2. Informeren- attenderen op mogelijkheden tot (hulp bij) gebruik Domorica.

2. Bijeenkomsten e-Health bijvoorbeeld

2. Subsidiegeld verstrekken om dit te stimuleren.

2. Gemak in gebruik

2. Professionals stimuleren om gebruik te maken van de landelijke SET regeling. Coaches inzetten die inwoners hierbij ondersteunen (gebruik tablet). Vinger goed aan de pols houden.

2. Vanuit professionele partijen is er ontwikkelingsruimte nodig om dit in te bedden. Te denken valt aan training van de medewerkers. Het wegnemen van weerstand op het gebruik van beeldscherm.

2. Digitale ondersteuning en de techniek gaan snel. Hoe laagdrempeliger hoe mooier en wordt dan meer gebruikt. Goede voorlichting is belangrijk

2. Meer aanbieden in een soort van werksessies via bestaande organisaties

2. Domotica betaalbaar maken en ouderen vroegtijdig begeleiden / vertrouwd maken met het gebruik

Eenzaamheid & corona ontwikkelingen (3/5)

1. Hoe kunnen we deze ontwikkelingen vasthouden?
2. Wat kunnen we doen om het gebruik van techniek nog verder uit te bouwen?
3. Wat kunnen ouderen voor elkaar betekenen?
4. Wat kan ik/mijn organisatie hieraan bijdragen?

Subvraag 2.

2 laat digitale senioren en/of studenten lesgeven aan senioren die nog niets doen met digitale media. Leuke programma's maken met oefeningen en persoonlijk aanspreken van de mensen in hun woonkamer.

2. Meer gebruik maken van de kennis en ervaring die er al is, gebruikmaken van bv startup's. Senioren die onvoldoende vaardig zijn, in een vroeg stadium digitaal vaardiger maken en digitale middelen onderdeel maken van bv WMO faciliteiten.

Lijkt me van belang om ook / vooral de vraag te stellen wat de behoefte is en vanuit welke perspectieven.

Subvraag 3.

3. door versterken direct contact in de nabijheid kan kleine zorg worden opgevangn

3. Contacten in kleine setting stimuleren beeldbellen bv

3.. Elkaar bellen/ telefoonkring?

3. Ouderen verbinden m.b.t. bijv. hun kracht

3. Gepensioneerden inzetten om ouderen te ondersteunen. Talenten ophalen van ouderen en inzetten.

3. Samen wonen in een woonvorm. Elkaar helpen in sociale vaardigheden, elkaar steunen in ervaringsuitwisseling. Hiervoor moet men elkaar wel op kunnen zoeken

3. De mentaal en fysiek gezonde ouderen kunnen de kwetsbare ouderen op sleeptouw nemen.

3. Elkaar opzoeken. Samen iets ondernemen. Bellen als ze niet mobiel genoeg zijn.

3. Elkaar helpen bij bv. Vervoer, domotica, ict, gezelschap, etc

Eenzaamheid & corona ontwikkelingen (4/5)

1. Hoe kunnen we deze ontwikkelingen vasthouden?
2. Wat kunnen we doen om het gebruik van techniek nog verder uit te bouwen?
3. Wat kunnen ouderen voor elkaar betekenen?
4. Wat kan ik/mijn organisatie hieraan bijdragen?

Subvraag 3.

“Iemand die een ander helpt, voelt zich daar zelf ook beter bij. Hij/zij heeft een rol. Wie weet kunnen ze klussen uitruilen. Iemand ophalen om naar gym of dagact. Te gaan.”

Samen actief blijven, Ervaringen uitwisselen, elkaar ondersteunen, met elkaar activiteiten ontplooiën met behoud van eigen regie en respect voor de ander.

Laagdrempelige toegankelijk ontmoetingen in de wijk stimuleren. Toegankelijk, denk hierbij aan o.a. vervoer.

Voor een deel niet anders dan andere leeftijdsgroepen. Vriendschap. Ondersteuning. Signaleren van bv het huishouden niet meer aankunnen, beginnende dementie herkennen. Onderling bespreken hoe zaken opgepakt kunnen worden.

3. Ouderen kunnen elkaar ook digitaal vaardig maken. De een is er verder mee dan de ander. Organiseer sessies onder begeleiding dichtbij in de wijk.

3. Weten dat je steun mag vragen

Subvraag 4.

4. woonvormen”

4. Verbinding als keten dementie met alle partijen. Ik ken bv de sociale wijkteams nog niet”

4. Oren/ ogen in de wijk- signaleren en doorgeven aan netwerk partners.”

4. Goed in contact met de mogelijkheden in de SBI en inwoners er naar toe”

4. Al mee bezig. Verschillende initiatieven gestart.”

4. toegankelijkheid naar maatjes en ontmoeten in de wijk stimuleren. Mogelijk kan de participatiemakelaar, de buurtnetwerker en/ of wijkteam zich (nog) meer zichtbaar maken in de wijk. Letterlijk aan de deur komen. Goede verbinding prof.partijen

Dit stimuleren. Maar ook zorgen dat ze makkelijk bijelkaar kunnen komen. Denk aan vervoer, veilige straat en goede hulpmiddelen

Eenzaamheid & corona ontwikkelingen (5/5)

1. Hoe kunnen we deze ontwikkelingen vasthouden?
2. Wat kunnen we doen om het gebruik van techniek nog verder uit te bouwen?
3. Wat kunnen ouderen voor elkaar betekenen?
4. Wat kan ik/mijn organisatie hieraan bijdragen?

Subvraag 4.

SRO zet graag vrijwilligers in waar het kan. Dat zijn ook senioren voor senioren. De vrijwilligers genieten van hun werk als begeleider van fittest of fietstocht. Dat concept kan nog meer gebruikt worden

4. Bij de toegang tot zorg informatie verstrekken over de aanwezige buurtinitiatieven ed. Signaleren dat er issues spelen en WMO maatwerk

“4. Elke ouderenorganisatie kan een spin in het web zijn in de wijk. Door samen met het wijkteam en anderen op te trekken in de wijk kunnen we ver komen.. Vraagt mogelijk wel een andere mindset van ons allen”

Voorlichting en training geven over Dementie, organisaties en bedrijven ondersteunen om meer dementievriendelijk te worden, belangen van mensen met dementie en hun mantelzorgers behartigen bv bij gemeenten, act. organiseren bv Alzheimer café

Integrale zorg

Iedereen wil graag goede integrale zorg leveren maar het blijkt nog moeilijk om dit goed te organiseren.

Integrale zorg (1/2)

1. Wat maakt integrale zorg moeilijk?
2. Wat is nodig om hier echt een slag in te maken?
3. Wat kan ik/mijn organisatie hieraan bijdragen?
4. Wat heb jij nodig van een ander om deze taak te kunnen uitvoeren?

Subvraag 1.

Samenwerking tussen professionele organisaties en met vrijwilligers. Verschillende belangen, verschillende geldstromen.

1. We werken nog veel te veel in hokjes. Het financiële schotensysteem in Nederland helpt daar negatief aan mee ofwel versterkt het

Verschillende lijnen, financieringsstromen

1. Te veel schijven/ versnippering/ financiële stromen

1. Dat professionele partijen niet van elkaars diensten weten en/ of niet doorverwijzen.

1. Er moet meer samengewerkt worden

“Afstemming tot professionals en mantelzorg is niet optimaal. Onderlinge onbekendheid van professionals uit verschillende domeinen. Onduidelijkheid over wet en regelgeving bij verschillende professionals.

wat verstaan we onder integrale zorg ?

1. Verschillende wetten en geldstromen.

1. Uitwisseling gegevens

1. Verschillende domeinen met eigen regels rondom financiering. Weten elkaar nog onvoldoende te vinden.

1. Betekent dat alle samenwerkingspartners visie delen en elkaars positie in de keten kennen en benutten.

1 & 2. Weten/erkennen dat een ander ook bij de zorg/ondersteuning betrokken is

Subvraag 2.

2. Betere samenwerking/ meer gegevens- info delen.

2. Casusoverstijgend delen met elkaar (S1 opzet)

Afstemming, Samenwerking en uitvoering van de ‘hulp’ door degene of de organisatie die het best passend is. Dit meer afdwingen in regelgeving en financiering.

Integrale zorg (2/2)

1. Wat maakt integrale zorg moeilijk?
2. Wat is nodig om hier echt een slag in te maken?
3. Wat kan ik/mijn organisatie hieraan bijdragen?
4. Wat heb jij nodig van een ander om deze taak te kunnen uitvoeren?

Subvraag 2.

2. een overzicht op één plaats waar iedereen te vinden is. Veel wordt hier al in gedaan. Kennis van medewerkers bijhouden over de sociale kaart en de kaart van ontmoeten (ouderen)

Meer samenwerken en delen

Meer onderling uitwisselen

Vaak aansluiten bij overleg

Nieuwsbrieven, info nieuwe initiatieven voor ouderen delen

2. Probleem in vraag 1 oplossen

2. Bij elkaar komen en overleg-structuren op elkaar afstemmen op alle niveaus en vooral in de wijk.

Elkaar kennen is een voorwaarde. Weten van elkaar wat je doet. Concreet voorbeeld: In gemeente Nijkerk is een geheugenwijzer gemaakt door de diverse partijen. Zou dit ook voor de gemeente Amersfoort iets kunnen zijn.

2. Betere samenwerking, gezamenlijk belang client centraal stellen.

Subvraag 3.

3 signaleren en doorgeven aan netwerkpartners

3. Verbinden van de onderdelen in de regiefunctie

3. Het verankeren in het beleid. Het gesprek aangaan volgens een concreet plan. Het zorgakkoord uitwerken.

Subvraag 4.

4. Elkaar kennen/ gekend worden.”

4. Bovenstaande

Ouder worden

Bedankt!

Kijk op de website om op de andere onderwerpen mee te praten

